

Відомості про самооцінювання освітньої програми

Загальні відомості

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	33
Повна назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Ідентифікаційний код ЗВО	2125510
ПІБ керівника ЗВО	Ректор – Лянной Юрій Олегович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://sspu.edu.ua/

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	22823
Назва ОП	Музичне мистецтво
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Акт узгодження переліку спеціальностей наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 №1565 Ліцензія https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/Spezialnosti/licenziya_25092019_479d1.pdf Наказ МОН від 12.07.2019 № 942-л
Цикл (рівень вищої освіти)	Другий (магістерський) рівень вищої освіти НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	02 – Культура і мистецтво, 025 – Музичне мистецтво
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв, Кафедра хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання; кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Викладач музичних дисциплін у ВНЗ (за спеціалізацією).

Мова (мови) викладання	Українська, російська
ПІБ та посада гаранта ОП	Стахевич Олександр Григорович, доктор мистецтвознавства, професор кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти була розроблена у 2018 р., затверджена Вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка 26 лютого 2018 р., протокол № 8. Набір здобувачів вищої освіти на ОП був здійснений у 2018/2019 навчальному році. Наразі за ОП освіти здобувають 25 студентів 1 курсу та 18 студентів 2 курсу за денною формою навчання, а також 27 студентів 1 курсу та 24 студенти 2 курсу за заочною формою навчання.

Необхідність розроблення і впровадження даної ОП зумовлена тим, що наразі зростає потреба у фахівцях у галузі музичного мистецтва та виконавства для закладів культури і мистецтва, а також для закладів освіти, що є особливо актуальним в умовах відсутності у ЗВО Сумської області ОПП зі спеціальності 025 Музичне мистецтво з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем ВО.

ОПП Музичне мистецтво розроблена професорсько-викладацьким складом Навчально-наукового інституту культури і мистецтв на основі напрацювань викладачів, науковців педагогічної школи університету з урахуванням потреби суспільства у фахівцях з музичного мистецтва, рекомендацій фахівців, роботодавців. Розробниками ОПП є: професор, Заслужений діяч мистецтв України, завідувач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання Заболотний Іван Петрович; доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства Єременко Ольга Володимирівна; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання Фоломєєва Наталія Аркадіївна; кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання Корякін Олексій Олексійович.

Рецензентами ОПП є: директор Комунальної установи «Сумська обласна філармонія» Даниленко Олександр Григорович та директор Сумського академічного театру драми та музичної комедії імені М.С.Щепкіна, заслужений діяч мистецтв України Юдін Микола Михайлович.

ОПП Музичне мистецтво, що акредитується, було впроваджено з 1 вересня 2018 року. Термін навчання за ОПП Музичне мистецтво передбачає 1 рік і 4 місяці.

Кафедра хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання спеціалізується на підготовці фахівців з музичного мистецтва і має у цьому великий досвід. Перший набір до магістратури здійснено у 2010 році. У 2018 р. успішно пройдено акредитацію діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти щодо підготовки фахівців з напрямку підготовки 6.020204 Музичне мистецтво* за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. У 2019 р. розширено провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти шляхом збільшення ліцензованого обсягу спеціальності 025 Музичне мистецтво за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти.

Поля для завантаження загальних документів:

<i>Назва/опис документа(ів)</i>	<i>Поле для завантаження документів</i>
*Освітня програма	X
*Навчальний план за ОП	X
Рецензії та відгуки роботодавців	X

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

ОП «Музичне мистецтво» має на меті підготовку творчих фахівців, зорієнтованих на успішне виконання посадових обов'язків, особистісний і професійний саморозвиток, здатних здійснювати професійну мистецьку та викладацьку діяльність на демократичних і гуманістичних засадах, спрямовану на формування освітніх і духовно-культурних потреб, здатного бути конкурентоспроможним фахівцем на ринку освітніх послуг на засадах оволодіння системою компетентностей.

ОП передбачає оволодіння:

- 1) закономірностями, принципами, історичними передумовами розвитку музичного мистецтва;
- 2) критеріями концертного звучання музичних творів та методами забезпечення високого художньо – технічного змісту концертних номерів;
- 3) функціями, методами, технологіями звукорежисури;
- 4) принципами, закономірностями виконавської та педагогічної діяльності;
- 5) традиційними та альтернативними інноваційними технологіями виконавської, диригентської, педагогічної діяльності;
- 6) достатньо високим рівнем виконавської майстерності.

ОП спрямована на оволодіння необхідним обсягом знань та практичних навичок, що необхідні фахівцю з музичного мистецтва та викладання в умовах сучасного культурно-мистецького середовища.

Унікальність ОП полягає в тому, що вона є єдиною в Сумській області програмою підготовки за другим рівнем вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво та забезпечує через опанування системи компетентностей підготовку такого фахівця, який буде конкурентоспроможним на сучасному ринку праці, зокрема, в Україні.

ОПП:

https://www.sspu.edu.ua/images/2019/manual/Spezialnosti/opp_025_muzichne_mistectvo_8ef2b.pdf

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідно до затверджених документів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (Статут, Стратегічний план-концепція інноваційного розвитку на 2011 – 2020 роки, Положення про організацію освітнього процесу) місія університету полягає в забезпеченні якісної підготовки висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів для освітньої системи України, що реалізується шляхом гармонійного поєднання фундаментальності та фаховості освіти, наукових досліджень і виховання, інтеграції в європейське освітнє, наукове і економічне співтовариство. Освітній процес має на меті формування освіченого фахівця – громадянина, інтелектуала шляхом удосконалення змісту і якості педагогічної освіти у повній відповідності до функцій освіти. Організація освітньої діяльності передбачає: інтеграцію освіти, наукових досліджень і виробництва; забезпечення конкурентоспроможності завдяки високій гарантованій якості.

ОП в частині структурно-логічної схеми демонструє взаємозв'язок її освітніх компонентів, які забезпечують фундаментальність, та фаховість освіти; інтеграцію освіти, наукових досліджень і практичної діяльності. Відгуки роботодавців вказують на якість підготовки за ОП та на конкурентоспроможність її випускників.

Особливості ОП «Музичне мистецтво» в повній мірі пов'язані з місією та стратегією університету.

У процесі розробки плану-концепції розвитку університету можуть бути враховані необхідні для розвитку спеціальності 025 Музичне мистецтво перспективні можливості.

Статут: https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf

План-концепція: https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/strategiya-plan-sumdpu-2020_0eb75.pdf

Положення:

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво» і формулювання цілей та програмних результатів навчання було враховано інтереси та пропозиції таких стейкхолдерів:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво» здійснено опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП, щодо змісту ОП, цілей ОП, системи загальних та фахових компетентностей ОП, програмних результатів навчання ОП, компонентів ОП. Опитування також проведено серед організації студентського самоврядування Навчально-наукового інституту культури і мистецтв для уточнення результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту цілей, системи компетентностей, програмних результатів навчання, компонентів ОП та їх змісту. Проводилося опитування випускників, які завершили підготовку за ОП щодо системи компетентностей, програмних результатів навчання, компонентів ОП та їх змісту. Здійснено анкетування абітурієнтів ОП щодо змісту, програмних результатів, компонентів ОП.

Побаження здобувачів вищої освіти та випускників були обговорені на розширеному засіданні кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання (протокол № 6 від 13 грудня 2017 р.) і враховані робочою групою при складанні ОП.

- роботодавці

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво» робочою групою було проаналізовано вимоги до фахівців музичного мистецтва у потенційних місцях працевлаштування випускників програми (відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010). Роботодавці висунули побажання посилити практичну складову підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема, у частині ансамблевого виконавства, що знайшло відповідне відображення у змісті ОП при визначенні обсягу та змісту компонентів ОП, формулюванні фахових компетентностей та програмних результатів навчання. Виходячи зі збільшення вакантних місць артистів ансамблів (зокрема, у Сумській обласній філармонії) робочою групою ОП поглиблено ансамблеву підготовку через відповідні зміни компонентів ОП та їх змісту. Побажання роботодавців були обговорені на розширеному засіданні кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання (протокол № 6 від 13 грудня 2017 р.) і враховані робочою групою при складанні ОП. Після затвердження ОП роботодавці надали рецензії на ОП.

- академічна спільнота

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво» вивчався досвід ЗВО України, у яких здійснюється підготовка за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Взято до уваги ОП за спеціальністю 025 Музичне мистецтво таких ЗВО України: Київський університет імені Бориса Грінченка, Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка, Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової, Херсонський державний університет, Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського (ОП у вільному доступі на офіційних сайтах відповідних ЗВО), а також програми з музичного мистецтва The Royal Conservatory (США), Trinity College London (Великобританія) Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina (Польща) (зміст підготовки у вільному доступі на офіційних сайтах). Академічною спільнотою на наукових, науков-практичних конференціях, мистецьких конкурсах та інших

заходах наголошується на необхідності збереження та поглиблення виконавського та педагогічного напрямку у підготовці фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Робочою групою було проаналізовано досвід інших навчальних закладів і виходячи з особливостей та традицій, що склалися у Навчально-науковому інституті культури і мистецтв та сучасних тенденцій у регіональному культурно-мистецькому та академічному просторі Сумщини конкретизовано зміст, цілі ОП, добір загальних та фахових компетентностей ОП, програмних результатів навчання ОП, компонентів ОП та їх зміст.

- інші стейкхолдери

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво» робочою групою здійснено аналіз розвитку спеціальності. Використано ОПП, програми навчальних дисциплін ЗВО, інформацію від артистів та викладачів, які працюють за спеціальністю, запити від роботодавців, отримані під час систематичних зустрічей з ними. У проаналізованих джерелах акцентовано нагальну потребу у фахівцях з музичного мистецтва і необхідність їх якісної професійної підготовки, як виконавської, так і педагогічної, що знайшло відображення у результатах навчання ОП.

Загальною тенденцією у підготовці фахівців у галузі мистецтва є підвищення вимог до практичної підготовки випускників в частині не лише їх виконавської, але і викладацької компетентності. Особливістю Сум ДПУ імені А.С.Макаренка щодо ОП є те, що ЗВО є одночасно не лише навчальним закладом і роботодавцем (випускники ОП працюють на посадах викладачів у ННІ культури і мистецтв), відповідно, запити до результатів навчання, сформульовані у ЗВО відображено у змісті ОП і їх опанування у процесі навчання забезпечено на необхідному рівні для здійснення випускниками практичної діяльності за фахом викладача ЗВО. Запити від роботодавців щодо додаткового акцентування у процесі професійної підготовки компетенцій, пов'язаних з ансамблевим виконавством та методикою роботи з ансамблем безпосередньо відображено у результатах навчання, які забезпечуються опануванням відповідних освітніх компонентів.

Цілі ОП та програмні результати навчання відповідають тенденціям ринку праці.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час розробки ОП «Музичне мистецтво» робочою групою було враховано галузевий контекст у частині змісту ОП, цілей ОП, системи загальних та фахових компетентностей ОП, програмних результатів навчання ОП, компонентів ОП, оскільки ОП спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців з музичного мистецтва, у яких зацікавлені установи і організації галузі культури й мистецтва виходячи з запитів роботодавців до підготовки фахівців.

Відповідно було розроблено навчальний план та ОП, які містять обов'язкові та варіативні навчальні дисципліни, зміст яких пов'язаний з галузевим контекстом.

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво» враховано регіональний контекст. Особливості географічного розташування Сумської області та геополітична ситуація, що склалася, викликали актуалізацію культурно-масового концертного обслуговування, для забезпечення якого необхідна підготовка кваліфікованих фахівців у галузі музичного мистецтва, використання у діяльності закладів сфери культури музичного надбання Слобожанщини, композиторів Сумщини, що знайшло відображення у програмах обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідно до ОП.

Компетенції та результати навчання за ОП забезпечують оволодіння випускниками необхідними для галузі культури і мистецтва Сумщини фаховими якостями, теоретичними знаннями та практичними вміннями.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

У процесі розробки ОП «Музичне мистецтво», формулюванні цілей та визначенні програмних результатів навчання ОП було враховано досвід, на основі якого розроблено ОП за спеціальністю 025 Музичне мистецтво таких ЗВО України: Київський університет імені Бориса Грінченка, Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка, Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової, Херсонський державний університет, Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського (ОП у вільному доступі на офіційних сайтах відповідних ЗВО), а також програми з музичного мистецтва The Royal Conservatory (США), Trinity College London (Великобританія) Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina (Польща) (зміст підготовки у вільному доступі на офіційних сайтах). Аналіз програм та змісту підготовки дозволив сформулювати такі висновки: програми підготовки спрямовано на оволодіння фундаментальними знаннями й навичками дослідження у сфері музичного мистецтва та музичної освіти; орієнтовано на глибоку спеціальну підготовку викладачів та артистів з новим інноваційним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, а також генерувати нові ідеї на базі сучасних досягнень науки, створювати авторські інтерпретації музичних творів. Робочою групою було враховано досвід інших ЗВО, зокрема, в частині з методів, методики й технології викладання й навчання; вдалося запобігти недоліків у складанні робочих програм навчальних дисциплін.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю за рівнем вищої освіти робоча група орієнтувалась на Національну рамку кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Розбіжностей у результатах навчання, сформульованих в ОП, з вимогами Національної рамки

кваліфікацій немає. ОП зорієнтована на забезпечення здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства.

Незважаючи на відсутність стандарту ВО існував накопичений досвід і традиції ефективного забезпечення спеціальності «Музичне мистецтво» у вітчизняних ЗВО, зокрема, фахівців з наукової галузі 17.00.03 «Музичне мистецтво». Знаними науковцями цієї галузі було розроблено і захищено багато теорій і методичних напрацювань теорії та історії музичного мистецтва та виконавства, які застосовуються у процесі викладання і навчання за ОП «Музичне мистецтво». Суттєво вплинули на визначення конкретних результатів, які мають досягти випускники магістерського рівня спеціальності «Музичне мистецтво» відіграли артисти-виконавці, які здійснюють практичну діяльність за фахом, а також роботодавці. Досвід науковців, практиків з музичного мистецтва та роботодавців було покладено в основу розробки ОП «Музичне мистецтво».

Ураховуючи досвід кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання з підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня ВО, розроблена освітня програма «Музичне мистецтво» як результати навчання магістрів визначає такі, що відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю. Таку відповідність підтвердив аналіз положень затвердженого Стандарту за першим (бакалаврським) рівнем ВО.

Національна рамка кваліфікацій: <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання за ОП «Музичне мистецтво» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. До реалізації ОП «Музичне мистецтво» залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти, які мають відповідну фахову підготовку та практичний досвід роботи. Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує реалізацію ОП «Музичне мистецтво», відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. Наявна забезпеченість навчальними приміщеннями: методичними кабінетами, спеціалізованими аудиторіями, актовими залами, музичним інструментарієм, комп'ютерними класами, бібліотекою, зокрема, з читальним залом, доступу до мережі Інтернет. Передбачено наявність робочих програм з дисциплін, де наведена навчально-методична література, наявна у науковій бібліотеці університету. Додатково використовуються авторські методичні розробки навчальних дисциплін, програми навчальних дисциплін, програма практики, програми підсумкових атестацій.

Навчання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, скерованим на

особистісний саморозвиток студентів; закладаються основи для неперервного продовження освіти впродовж життя.

Процес навчання забезпечується у ході лекційних, семінарських та практичних, а також індивідуальних та колективних занять, переддипломної практики.

8-й рівень НРК передбачає одержання спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Зміст ОП «Музичне мистецтво» забезпечує опанування студентами концептуальних знань та сучасних наукових здобутків з музичного мистецтва.

8-й рівень НРК визначає спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах, здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Система загальних та фахових компетенцій за ОП «Музичне мистецтво» забезпечує оволодіння спеціалізованими компетенціями розв'язання проблем, здатність розв'язувати проблеми, необхідні для проведення досліджень з музичного мистецтва з урахуванням етичної та соціальної відповідальності.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	90
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	Стандарт відсутній
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	23
Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? <i>довге поле</i> Зміст ОП (освітні компоненти) відповідає предметній області культура і мистецтво, а саме – особливостям опанування музичного мистецтва і забезпечує готовність випускників виконувати професійні обов'язки як виконавця, артиста у різних інституціях сфери культури і мистецтва та викладача закладу вищої освіти. Навчальні дисципліни «Філософія музики», «Музичні інформаційні технології» з циклу обов'язкових дисциплін відповідають теоретичному змісту	

предметної області музичного мистецтва, оскільки їх зміст розкриває основні поняття, теорії та концепції цієї галузі мистецтва.

Навчальні дисципліни «Методологія наукових досліджень», «Філософія науки», «Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ (за спеціалізацією)» а також переддипломна практика забезпечують здобувачам вищої освіти оволодіння методами, методиками і технологіями наукових досліджень з музичного мистецтва. Підготовка здобувачів вищої освіти за цими освітніми компонентами дає можливість набутти компетенції практичного застосування методичного інструментарію музичного мистецтва у процесі роботи за фахом.

Вивчаючи навчальні дисципліни «Правове забезпечення професійної діяльності», «Фах (за спеціалізацією)», здобувачі вищої освіти оволодівають компетенціями роботи у мистецькому середовищі і набутих здатностей у музичному виконавстві.

Ураховуючи положення Закону України «Про вищу освіту» щодо вимог до підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП передбачає забезпечення змісту освітніх компонентів відповідно до здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Можна провести порівняння даної ОП з ОП «Музичне мистецтво», яка реалізувалася межах спеціальності 025 Музичне мистецтво на другому (магістерському) рівні вищої освіти в Сум ДПУ імені А.С. Макаренка у 2017-2018 навчальному році. Відмінними рисами ОП «Музичне мистецтво», яка реалізується з 2018 навчального року є те, що дана ОП за цілями, компетентностями, програмними результатами навчання, змістом охоплює практично всю предметну сферу музичного мистецтва (за спеціалізаціями) та має більш уніфіковану структуру, розроблену з урахуванням побажань стейкхолдерів. А ОП «Музичне мистецтво» 2017-2018 н.р. мала більш вузьку спрямованість і розподіл на більшу кількість спеціалізацій, тому доцільним стала розробка нової ОП, яка б відповідала предметній області та спеціальності.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? *коротке поле*

У Сум ДПУ імені А.С. Макаренка розроблено процедури, які дозволяють формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів вищої освіти, зокрема, за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. У розділі 8 «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 27.05.2019 р., протокол № 10, і введеного в дію наказом ректора № 280 від 27.05.2019 р., визначено процедуру вибору студентом навчальних дисциплін.

Кожен студент на підставі навчального плану підготовки магістрів формує свій індивідуальний план опанування навчальних дисциплін, до якого включає

вибіркові дисципліни. Вибіркові навчальні дисципліни обираються здобувачем з урахуванням власних індивідуальних потреб та інтересів щодо майбутньої діяльності за фахом. Особливістю предметної області за спеціальністю 025 Музичне мистецтво є створення та інтерпретація продуктів музичної творчості, вдосконалення музичного виконавства, тому існує значна індивідуалізація освітніх траєкторій студентів в частині добору не лише вибірових освітніх компонентів, а й, частково, – змісту обов'язкових освітніх компонентів, який реалізується у процесі індивідуальних занять.

Регламентовано порядок формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти) (п. 8.12 Положення).

Передбачено право здобувача вищої освіти на академічну мобільність та виписана процедура її реалізації (п. 7.2 Положення).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? *довге поле*

Здобувачі вищої освіти мають право на вибір навчальних дисциплін. Це право регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 27.05.2019 р., протокол № 10, і введеного в дію наказом ректора № 280 від 27.05.2019 р.,

Згідно з п. 3.8 Положення, здобувач вищої освіти конкретизує індивідуальний навчальний план, який містить інформацію про перелік обов'язкових та вибірових освітніх компонентів (порядок формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти) регламентовано п. 8.12 Положення).

Регламентовано порядок організації вивчення дисциплін за вибором студента (п. 8.9 Положення).

В ОП Музичне мистецтво передбачено п'ять блоків вибірових освітніх компонентів. Кожен блок містить 6 навчальних дисциплін загальним обсягом 23 кредитів, що становить 26% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Вибірковий блок 1 містить навчальні дисципліни: «Історія естрадного вокального мистецтва», «Сценічно-виконавська майстерність», «Виконавська інтерпретація», «Музичний інструмент», «Хоровий клас», «Звукорежисура та музична акустика».

Вибірковий блок 2 містить навчальні дисципліни: «Хоровий клас», «Сценічно-виконавська майстерність», «Історія вокального мистецтва», «Фортепіано», «Історія оперного мистецтва», «Історія оперного вокального виконавства».

Вибірковий блок 3 містить навчальні дисципліни: «Хоровий клас», «Хорове аранжування», «Постановка голосу», «Фортепіано», «Робота з хором», «Хорова література».

Вибірковий блок 4 містить навчальні дисципліни: «Історія фортепіанного виконавства», «Сценічно-виконавська майстерність», «Виконавська

інтерпретація», «Імпровізація та підбір на слух», «Концертмейстерський клас», «Мистецтво фортепіанного акомпанементу».

Вибірковий блок 5 містить навчальні дисципліни: «Історія виконавства», «Сценічно-виконавська майстерність», «Виконавська інтерпретація», «Робота з оркестром», «Оркестровий клас», «Диригування оркестром».

Здобувачам вищої освіти пропонуються на вибір ці блоки навчальних дисциплін. Здобувачі вищої освіти вибирають один із цих блоків, на основі чого формується робочий навчальний план на навчальний рік.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності *коротке поле*

При організації практичної підготовки науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти керуються «Положенням про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», затвердженим рішенням Вченої ради університету від 26.12.2017 р., протокол № 6, і введеним в дію наказом ректора № 576 від 26.12.2017 р.

Практична підготовка за ОП формує загальні компетентності (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 4, ЗК 7, ЗК 12) та фахові компетентності (ФК 1, ФК 3, ФК 5, ФК 6, ФК 9, ФК 10, ФК 12, ФК 13, ФК 14, ФК 15, ФК 16).

ОП передбачає проведення переддипломної практики у 3 семестрі. Переддипломна практика проводиться на базі ННІ КіМ, установ, організацій Сум та інших міст України, що регламентується розділом Положення. З базами практики укладені договори Університету.

При формулюванні цілей і завдань практичної підготовки враховуються рекомендації роботодавців і керівництва баз практики. Це досягається шляхом щорічного оновлення програм практики (відповідно до п. 2.5 Положення) і забезпечує практичну підготовку здобувачів вищої освіти з урахуванням тенденцій розвитку сфери професійної діяльності.

Студенти в цілому задоволені здобутими чи розвиненими під час практичної підготовки за ОП компетентностями.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП *коротке поле*

Зміст ОП сприяє набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Це забезпечують такі загальні компетентності: ЗК 4, ЗК 8, ЗК 10, а також фахові компетентності: ФК 12, ФК 14.

Набуттю соціальних навичок сприяють такі форми навчання як семінари, практикуми, тренінги, самостійна робота і такі методи навчання як проблемний виклад матеріалу, пошуковий, дослідницький.

Формуванню соціальних навичок сприяють, зокрема, такі освітні компоненти:

ОК 2 (Іноземна мова за професійним спрямуванням) – здатність здійснювати взаємодію та комунікацію з колегами, соціальними партнерами; здатність співробітництва, діалогу та реалізації продуктивних форм взаємодії у

мистецькому закладі;

ОК 9 (Ансамблеве виконавство (за спеціалізацією) – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом; оволодіння здатністю взаємодії між учасниками ансамблю;

ПП 1 (Переддипломна практика) – здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ педагогічної взаємодії, етики ділового спілкування, навички роботи в команді.

В ОП зроблено акцент саме на таких соціальних навичках, оскільки фахівець у галузі музичного мистецтва для забезпечення його конкурентоспроможності має бути соціально адаптованим, готовим до діяльності часто у невизначеній ситуації, володіти навичками ділового спілкування тощо.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?
коротке поле

У зв'язку з відсутністю професійного стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво у процесі розробки освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» робоча група орієнтувалася на Національну рамку кваліфікацій для визначення компетентностей та результатів навчання за освітньо-професійною програмою. Інтегральна компетентність, яка забезпечується освітньо-професійною програмою, у повній мірі відповідає 8-му рівню Національної рамки кваліфікацій. Загальні і фахові компетентності та програмні результати навчання сформульовані у відповідності до вимог Національної рамки кваліфікацій. Зокрема, знання, які одержують здобувачі вищої освіти, є спеціалізованими та концептуальними, побудовані на науковій основі, що у повній мірі відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій. У відповідності до вимог Національної рамки кваліфікацій в освітньо-професійній програмі визначено уміння та навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах, здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? *коротке поле*

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка», затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 27.05.2019 р., протокол № 10, і введеного в дію наказом ректора № 280 від 27.05.2019 р., визначено норми навантаження студентів у процесі освітньої діяльності за ОП (п. 2.6 – 2.7). Конкретна кількість аудиторних годин на семестр для відповідних спеціальностей і спеціалізацій визначається навчальними планами.

Загальне навантаження за ОП становить 2700 год., з яких на аудиторну

роботу припадає 616 год. (138 год. лекцій, 468 год. практичних занять, 10 год. консультацій), або 21,8% загального навантаження, на самостійну роботу – 2084 год. (77,2% загального навантаження). Тижневе аудиторне навантаження становить 16 – 18 годин. Таке аудиторне навантаження є цілком прийнятним і не призводить до перевантаження здобувачів вищої освіти. Відповідно на самостійну роботу відводиться 2084 год. за 60 тижнів, або 35 год. на тиждень.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*

За освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво» підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	https://sspu.sumy.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=4364&Itemid=924
---	---

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? *коротке поле*

Програми вступних випробувань щорічно переглядаються на засіданні кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання і затверджуються вченою радою ННІ КіМ. Вступники складають вступний іспит з іноземної мови та фахові вступні випробування. Програма фахових вступних випробувань містить перевірку оволодінням базовими навчальними дисциплінами, які абітурієнти опанували на першому (бакалаврському) рівні, набуті компетентності і програмні результати навчання за якими є базою для вивчення навчальних дисциплін за ОП Музичне мистецтво на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Вимоги до вступників відповідають передумовам для здобуття вищої освіти на магістерському рівні ВО за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, і є ефективним способом для формування контингенту студентів, які вмотивовані та здатні до навчання на ОП. Згідно з Правилами прийому на навчання Сумського державного педагогічного університету затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 27.06.2019 р., протокол № 12, введеного в дію наказом № 319 від 27.06.2019 р., вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо оцінка з фахового вступного випробування складає не менше 100 балів (за 200-бальною шкалою) (розділ 7 Положення). Такий прохідний бал суттєво вищий від порогових балів ЗНО, необхідних при вступі на навчання для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Це сприяє набору на ОП більш підготовлених вступників.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для

учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється розділом 5 Положення про академічну мобільність студентів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 29.08.2013 р., протокол № 1, введеного в дію наказом № 140 від 06.09.2013 р. Згідно п. 5.2 Положення, визнання результатів навчання у межах академічного співробітництва з ЗВО здійснюється з використанням ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні вищого навчального закладу – партнера.

Порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності регламентується Положенням про перезарахування результатів навчання у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 30.09.2019 р., протокол № 2, введеного в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.

Визнання ступенів освіти, здобутих у навчальних закладах інших держав діє на основі Порядку визнання у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка ступенів освіти, здобутих в навчальних закладах інших держав затвердженого рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка від 30.09.2019 р., протокол № 2, введеного в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.,

Названі нормативно-правові документи розміщені у вільному доступі на офіційному сайті (розділ «Нормативно-правова база»).

1493

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? *коротке поле*

За міжнародною програмою академічної мобільності на підставі договорів про співпрацю, зокрема, з Північним національним університетом, починаючи з 2017 навчального року здобували вищу освіту студенти Лун Цюянь, Ши Шучао (випуск 2017 р.), Чень Тао, Чен Линь, Джан Лянхун (випуск 2018 р.) (КНР), Єлена та Боян Васіч (Республіка Сербія) та інші.

Результати навчання з першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти було визнано для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво заохочуються до відвідування тренінгів та майстер-класів з музичного мистецтва а виконавства, тренінгових курсів з побудови професійної кар'єри на базі Сумського обласного центру зайнятості.

В Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка відсутнє нормативне регулювання питань визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? *коротке поле*

Оскільки в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка відсутнє нормативне регулювання питань визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті конкретні приклади визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» відсутні.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи *коротке поле*

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському ДПУ імені А.С.Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р. (протокол № 10), введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р. https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf навчання в магістратурі здійснюється за формами: очна (денна); заочна. Навчання за ОП здійснюється засобом поєднання аудиторної і позааудиторної форм навчання, самостійної та індивідуальної роботи. Переважають форми організації освітнього процесу: лекції, семінарські заняття, самостійне опрацювання студентами теоретичного навчального матеріалу: робота з науковими джерелами, Інтернет-ресурсами.

Сукупність теоретичних і практичних методів навчання формує і забезпечує спроможність студентів щодо реалізації власних практичних мистецько-виконавських функцій на теоретико-методологічних засадах.

На досягнення програмних результатів навчання спрямовані проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання.

Застосування дослідницького, частково-пошукового методів навчання в дискурсі підготовки магістерської роботи сприяють розвитку здатності самостійного пошуку та опанування інформації за профілем, аналізу та критичному осмислюванню наукової інформації, визначенню власної позиції, вільному орієнтуванню у мистецькому середовищі та компетентному спілкуванню з широким колом фахівців-професіоналів.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? *коротке поле*

Студентоцентрований підхід є важливим у освітньому процесі за ОП «Музичне мистецтво». Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському ДПУ імені А.С.Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р. (протокол № 10), введене в дію наказом № 280 від

27.05.2019

р.

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf студентоцентрований підхід реалізується в освітньому процесі на підставі програм, навчальних планів підготовки магістрів, які є основою для формування індивідуального плану студента з опанування навчальних дисциплін, включаючи вибіркові навчальні дисципліни. Освітньою програмою передбачено наявність вагової варіативної складової навчального плану, яка становить 25% від обсягу програми підготовки [п.3.5]. Студенти вільно обирають вибіркові навчальні дисципліни, викладачів з фаху, а також музичні твори, які бажають вивчати і виконувати відповідно до програми. Крім того студенти через регулярну участь у анкетуванні, яке проводить організація студентського самоврядування ННІ культури і мистецтв, впливають на перегляд переліку та змісту обов'язкових освітніх компонентів, форм і методів за ОП «Музичне мистецтво». Одночасно із врахуванням індивідуального підходу до кожного студента та значимістю навчального матеріалу для його подальшої професійної діяльності, оперування викладачем окресленими методами забезпечують активізацію, стимуляцію й мотивацію навчальної діяльності здобувача ВО.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи *коротке поле*

Принципи академічної свободи передбачають право науково-педагогічних працівників вільно обирати форми й методи навчання і викладання в контексті забезпечення якості ОП, теми власних й колективних досліджень, результати яких впроваджуються у практику навчання у вигляді мистецьких проєктів й навчально-творчих заходах, методичних матеріалів, програм навчальних дисциплін, свободу від втручання у професійну діяльність. Вільне користування інформаційними ресурсами навчально-методичного, наукового фонду підрозділів та бібліотек університету викладачами і студентами передбачено Статутом ЗВО (затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 177 від 26.02.2016 р.).

Митцям і науковцям Сум ДПУ імені А.С.Макаренка забезпечена свобода участі у професійних об'єднаннях за спеціальністю, в соціальних проєктах, в освітніх, наукових проєктах науково-дослідних структур кафедр ННІ культури і мистецтв, у навчально-методичних і мистецько-творчих проєктах.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Сумському ДПУ імені А.С.Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р. (протокол № 10), введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р. https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf магістранти мають право вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни, обирати тему магістерських кваліфікаційних досліджень, за професійним інтересом і здійснювати їх апробацію на місцях профільного призначення за вибором.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та

критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *коротке поле*

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Сум ДПУ імені А.С.Макаренка» здобувачі ВО своєчасно забезпечуються чіткою та повною інформацією про мету, зміст та очікуваний результат навчання, порядок і критерії оцінювання відповідно кожного з компонентів ОП у межах певної спеціальності. Порядок розроблення, розгляду та затвердження ОП, дотримання процедур забезпечення якості визначаються окремим положенням (п.2.4).

На основі ОП за спеціальностями директором ННІ культури і мистецтв розробляються навчальні плани до затвердження Вченою радою університету для подальшого введення в дію рішенням ректора (п.3.5). Графік освітнього процесу затверджується до 01 червня кожного року, індивідуальний графік навчання магістранта формується у тижневий строк після початку занять. Програма підсумкової державної атестації доводиться до відома учасників державної атестації не пізніше ніж за півроку до її початку.

Розклад навчальних занять розміщується на сайті не пізніше, ніж за 10 днів до початку занять.

Ознайомившись із представленою інформацією про навчальні та вибіркові навчальні дисципліни студенти подають заяви-побажання до директорату про обрані дисципліни із представлених блоків дисциплін за вільним вибором студента (п.8.6).

Зміст ОП, критерії оцінювання за освітніми компонентами відповідно до їх програм розміщені на сайті ЗВО, також з ними можна ознайомитись у паперовому вигляді на випусковій кафедрі хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП *довге поле*

Значущість та обов'язковість залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи доводить «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському ДПУ імені А.С.Макаренка», де зазначено, що «науково-дослідна робота студентів у навчальному процесі визначається навчальними планами і робочими програмами навчальних дисциплін (курси з основ наукових досліджень, різні види навчальних занять з елементами наукових досліджень тощо)» [п.4.5.2; 4.5.3]. Результати наукових та мистецьких досліджень працівників ЗВО наповнюють зміст фахових дисциплін, які ними викладаються.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» здійснюється здобувачами вищої освіти як науково-дослідна діяльність, яку передбачають освітні компоненти за освітньо-професійною програмою (зокрема, «Філософія науки» та «Методологія наукових досліджень»). Опанування методів проведення мистецьких та педагогічних досліджень забезпечує глибину змістовності наукового проекту та ефективність апробації результатів комплексних досліджень мистецького профілю.

Теми кваліфікаційних робіт та наукових досліджень магістрантів відповідають науковій темі кафедри «Проблеми музично-педагогічної освіти: здобутки, реалії та перспективи». Процес виконання кваліфікаційної роботи

здобувачами вищої освіти підкріплюється результатами проходження переддипломної практики за фахом, під час якої ними виконуються окреслені в роботі дослідницькі завдання. Важливою складовою є підготовка магістрантами наукових статей, які друкуються, зокрема, у збірці наукових праць молодих дослідників ННІ культури і мистецтв «Мистецькі пошуки» (виходить двічі на рік) або у наукових виданнях інших навчальних закладів.

Результати науково-дослідної роботи студентів і магістрантів обговорюються в роботі науково-методичних гуртків за фаховим профілем («Проблеми музичної освіти школярів та сучасної молоді», «Корифеї вокального мистецтва», «Основи вокальної методики», «Естрадне мистецтво») і висвітлюються у доповідях на науково-практичних конференціях Всеукраїнського та Міжнародного значення, щорічних наукових та мистецьких конференціях студентів та аспірантів ННІ культури і мистецтв, на науково-методичних вебінарах, під час оприлюднення своїх наукових пошуків на заходах з нагоди Днів науки. Участь у наукових заходах та у позааудиторних формах роботи залучає молодих дослідників до наукового життя ННІ культури і мистецтв та примножує їх внесок у науково-дослідну роботу кафедри, сприяє їх творчій активності, набуттю їх мистецького й педагогічного досвіду, захисту наукових праць та проектів.

У процесі підготовки наукових доповідей на наукові конференції, науково-дослідних проектів і комплексних індивідуальних досліджень магістри використовують наукові доробки митців та науковців кафедр ННІ культури і мистецтв.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі *довге поле*

Науково-педагогічними працівниками кафедр хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання і хореографії та музично-інструментального виконавства при визначенні змісту освітніх компонентів враховується рівень розвитку музичної й педагогічної науки, наукові досягнення з мистецтва, музикознавства, сучасні музично-освітні практики, культурний стан суспільства, потреби сучасної молоді, перспективи соціального розвитку країни.

Зміст навчальних дисциплін знаходиться у тісному зв'язку з вимогами до результатів навчання та узгоджуються з вимогами відповідних освітніх програм, потребами здобувачів вищої освіти та ринку праці. Оновлення змісту дисциплін спрямоване не лише на запам'ятовування інформації, а й на оцінювання здатності здобувачів вищої освіти використовувати ці знання у практиці їх подальшої професійної діяльності за фахом. Навчально-методичне забезпечення дисциплін у повній мірі є доступним для майбутніх магістрів музичного мистецтва.

Зокрема, змістова складова навчальної дисципліни «Історія вокального мистецтва» більш глибоко розкриває значущість регіонального компоненту у вокальному мистецтві і сучасній мистецькій освіті, орієнтує магістрантів на його практичну реалізацію в умовах сьогодення.

Водночас навчальна дисципліна «Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ» (за спеціалізацією) враховує сучасні концепції розвитку мистецької

освіти, інноваційні процеси у мистецтві, має на меті опанування теоретичними основами та методичним інструментарієм за фахом, засвоєння особливостей інноваційного мистецького досвіду різних країн, орієнтує митців нового покоління на високий рівень професіоналізму, компетентності, культури майбутнього викладача з мистецтва.

У процесі опанування освітніх компонентів здобувачі вищої освіти з метою інтернаціоналізації наукових досліджень заохочуються до ознайомлення з міжнародним досвідом роботи з науковими та методичними матеріалами.

Відповідно до Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, схвалених на засіданні науково-методичної ради університету (протокол №1 від 20 вересня 2018 р.), робочі програми навчальних дисциплін затверджується на термін до п'яти років та можуть оновлюватись щорічно з урахуванням результатів моніторингу, періодичного перегляду освітніх програм, побажань здобувачів освіти.

З метою оновлення змісту освітніх компонентів професорсько-викладацький склад вивчає зарубіжні практики у галузі музичного мистецтва та методики його викладання, та ініціює оновлення освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво».

На початку навчального року оновлений контент розглядається на засіданні кафедри та на засіданні науково-методичної ради ННІ культури і мистецтв, що фіксується у відповідному протоколі і затверджується директором ННІ культури і мистецтв.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО *коротке поле*

Важливим аспектом інтернаціоналізації діяльності СумДПУ імені А.С. Макаренка є навчання іноземних громадян: <https://sspu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/navchannia-inozemnykh-hromadian>. Зокрема іноземні громадяни здобувають другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво».

Зважаючи на необхідність розвитку міжнародної освітньої співпраці і освітніх обмінів укладено Міжуніверситетські угоди про освітню і наукову співпрацю між Сум ДПУ імені А.С.Макаренка (Україна) та Північним національним університетом м. Інчуань провінція Нінся (Китай), між Сум ДПУ імені А.С.Макаренка (Україна) та Цюнтайським педагогічним інститутом м. Хайкоу, провінція Хайнань (Китай). За положеннями названих угод університети заохочуватимуть прямі контакти і співпрацю між науковими співробітниками, кафедрами, факультетами та інститутами.

З метою розвитку сфери освіти і культури Китаю і України укладено Угоду про співпрацю між Цюнтайським педагогічним інститутом (Китай) і СумДПУ імені А.С.Макаренка (Україна), згідно якої між названими інститутами досягнена домовленість про двостороннє визнання спеціальностей і спеціалізацій у галузі знань та створення єдиної освітньої програми академічної мобільності студентів,

а також «Програм підготовки магістрів».

У ННІ культури і мистецтв здійснюється реалізація міжнародної академічної мобільності студентів-іноземців за магістерською програмою підготовки.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Нормативно-правове забезпечення внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у частині організації контролю і оцінки якості навчання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти складають: «Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р., протокол № 10, введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р.) та «Положення про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 19.06.2019 р., протокол № 14, введене в дію наказом № 290 від 19.06.2017 р.) (розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО, у яких визначаються основні засади й принципи оцінювання результатів навчання та присвоєння кваліфікації, забезпечення якості освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу. Положення розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням Статуту ЗВО; рекомендацій і стандартів, визначених документами Болонського й Копенгагенського процесів, що визнані Україною.

За ОП передбачено такі види контролю: поточний, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, підсумковий семестровий, атестація здобувачів вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти на початку вивчення навчальних дисциплін ознайомлюються з їх робочими програмами, які містять розділ про методи контролю. (ОП та РП розміщені у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО).

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? *довге поле*

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р., протокол № 10, введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р.) (п.4.7.) контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Форми підсумкового семестрового контролю, контрольні роботи визначаються навчальним планом та ОП. Форми проведення контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП обираються викладачами в залежності від особливостей дисциплін та програмних результатів навчання.

У п 4.7.1. Положення визначено, що поточний контроль проводиться впродовж семестру на всіх видах навчальних занять за всіма дисциплінами, включеними до навчального плану (незалежно від виду семестрового контролю).

Відповідно до «Положення про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (розділ 3) поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі колоквиуму, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка» (п. п. 4.7.2.) Підсумковий контроль є семестровим, проводиться у формах семестрового іспиту або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни (РНПД) й у терміни, встановлені робочим навчальним планом (РНП) і графіком освітнього процесу.

Організація освітнього процесу з навчальної дисципліни передбачає наявність навчально-методичного забезпечення з кожної форми організації навчання, до числа яких віднесено контрольні заходи. Керівник кафедри, забезпечуючи організацію освітнього процесу, здійснює контроль за навчально-методичною діяльністю викладачів (зокрема, щодо організації контролю та оцінки якості навчання студентів). В інституті діє науково-методична комісія, серед функцій якої – аналіз навчально-методичної документації, зокрема щодо забезпечення повної, всебічної відповідності контрольних завдань змісту програмного матеріалу, чіткості критеріїв виміру й оцінки результатів навчання.

Структура і зміст завдань поточного і підсумкового контролю визначаються викладачем в залежності від особливостей навчальної дисципліни та програмних результатів навчання, передбачених ОП та робочої програмою дисципліни, затверджуються кафедрою та науково-методичною комісією, що дозволяє забезпечити моніторинг досягнення програмних результатів навчання в повній мірі.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Основна інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання міститься робочій програмі навчальної дисципліни, зокрема, у розділі – «Критерії оцінювання результатів навчання» (РПНД усіх навчальних дисциплін знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО, а також на кафедрі). Інформація про форму проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту, методику перевірки компетентностей фіксується у програмі підсумкової атестації, з якою студенти також ознайомлюються на офіційному сайті ЗВО та на кафедрі. Графік освітнього процесу на поточний навчальний рік (із розкладом атестаційних тижнів) (затверджений до 01 червня кожного року), розклад семестрової атестації (затверджений не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії)

розміщуються на інформаційних стендах кафедри, ННІ культури і мистецтв, офіційному сайті ЗВО, поширюються у соціальних мережах (групі «Навчально-науковий інститут культури і мистецтв» на Facebook). Інформація про складені викладачами графіки виконання студентами індивідуальних завдань; проведення консультацій; контрольних заходів також розміщується на інформаційних стендах кафедри, інституту, соціальних мережах.

В ЗВО запроваджено систему забезпечення моніторингу якості освіти, у процесі якого широко використовуються й методики самооцінки (зокрема, студенти оцінюють ступінь задоволеності проведенням контрольних заходів, висловлюють пропозиції). Отримані результати враховуються при корегуванні ОП та освітнього процесу за нею.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? *коротке поле*

Затверджений стандарт вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво за другим (магістерським) рівнем вищої освіти наразі відсутній. Відповідно до проекту стандарту вищої освіти, атестація осіб, які навчаються у ЗВО, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені освітньою програмою, та рівня сформованості компетентностей вирішувати ці задачі. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (п. 4.7)

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf та Положення про порядок оцінювання знань студентів

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/ocinyuvannya_znan_studentiv_7c36b.pdf формою атестації за ОП визначено публічний захист кваліфікаційної роботи. Атестацію здійснює екзаменаційна комісія, що діє на підставі «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії» (ухваленого на засіданні Вченої ради 23.02.2015 р., протокол №7)

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура проведення контрольних заходів регулюється нормативно-правовими документами, які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО: «Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р., протокол № 10, введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р.) (п.4.7.); Положенням про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка; Положенням про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка; Положенням про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр». В них регламентовано чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що забезпечують

об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Визначених правил послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Це дозволяє максимально чітко та неупереджено встановити відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти знань, умінь та компетентностей вимогам нормативних документів вищої освіти.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП *коротке поле*

Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується: формою проведення семестрового контролю, ознайомленням здобувачів вищої освіти з прикладами завдань поточного і семестрового контролю та критеріями оцінювання результатів освітнього процесу.

Для забезпечення об'єктивності екзаменаторів у Положенні про організацію освітнього процесу в Сум ДПУ імені А.С. Макаренка закріплено правила проведення семестрової атестації (п. 4.7.3), зокрема студент, який при складанні кваліфікаційного іспиту або захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку відраховується із університету за невиконання навчального плану. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист цю ж роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

Згідно з Положенням про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу у (п. 4.3.6) іспити складаються студентами у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який затверджується в установленому порядку і доводиться до викладачів і студентів не пізніше, ніж за місяць до початку сесії. Якщо окремі розділи дисципліни викладалися кількома викладачами, іспит може проводитися за їх спільною участю з виставленням однієї загальної оцінки. У процесі підготовки за ОП конфліктів не виникало.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р., протокол № 10, введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р.) (п.4.7.) визначено порядок повторного проходження контрольних заходів. Згідно з п.4.7.2 Положення студентам, які одержали під час семестрового контролю одну чи дві незадовільні оцінки FX, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у визначені терміни до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором інституту. Якщо студент під час складання екзамену комісії отримав

незадовільну оцінку (FX), то він відраховується з університету.

Студент, який при складанні кваліфікаційного іспиту або захисті кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку відраховується із університету за невиконання навчального плану. У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист цю ж роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

Студент, який не склав кваліфікаційного екзамену або не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного складання кваліфікаційних екзаменів чи захисту кваліфікаційної роботи протягом трьох років після закінчення університету.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів врегульовується «Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р., протокол № 10, введене в дію наказом № 280 від 27.05.2019 р.) https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf та «Положенням про розгляд скарг та звернень громадян у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf

Здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися із результатами своїх підсумкових письмових робіт не пізніше, ніж через 3 робочих дні після її написання.

У разі незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати в день оголошення оцінки або наступний робочий день завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом 3 днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду.

На час складання самооцінювання, випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОП «Музичне мистецтво», а також скарг і звернень з боку учасників освітнього процесу не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? *коротке поле*

На офіційному сайті ЗВО у вільному доступі розміщені документи щодо дотримання академічної доброчесності: «Кодекс академічної доброчесності Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалений рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р.,

протокол № 2, введений в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf та «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiyu_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf які визначають і закріплюють норми та правила академічної доброчесності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти університету. Воно є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти і наукової діяльності ЗВО. У цих документах визначені поняття і принципи академічної доброчесності; деталізовано зобов'язання науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм і правил академічної доброчесності; закріплено статус, склад, повноваження, порядок роботи Комісії з питань академічної доброчесності; охарактеризовано види порушень академічної доброчесності та визначено можливі форми відповідальності за них; розкрито комплекс заходів попередження порушень норм і правил академічної доброчесності в СумДПУ імені А. С. Макаренка.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? *коротке поле*

Основним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності є діяльність комісії з питань етики та академічної доброчесності. Відповідно до «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.) метою комісії є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів; завданням є консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень Кодексу академічної доброчесності. Згідно з п. 4.2 Положення будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення Кодексу академічної доброчесності університетської спільноти повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. Відповідно до п. 4.9. Положення за результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин, Комісія впродовж двох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення Кодексу академічної доброчесності.

Також у «Положенні про кваліфікаційну роботу у Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 19.06.2017 р., протокол № 14, введене в дію наказом № 290 від 19.06.2017 р.) (Розділ 7) визначено процедуру розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах ЗВО.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП? *коротке поле*

Згідно з «Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.) (п.2.2) завданнями комісії є: сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації університетської спільноти; налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій; надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів університетської спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу університетської спільноти та розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів університетської спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів. Відповідно до п.3.5. Положення повноваженнями комісії є: проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності науковопедагогічних працівників та здобувачів вищої освіти; ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності; готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження етичних принципів та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Університету; надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм Положення.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП *коротке поле*

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка реагує у випадку порушень академічної доброчесності відповідно до «Положення про розгляд скарг та звернень громадян у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf та «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiyu_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf які регламентують дії ЗВО у випадку порушення академічної доброчесності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти університету. Відповідно до п. 4.9. «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Сум ДПУ імені А. С. Макаренка» за результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин, Комісія впродовж двох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення Кодексу академічної доброчесності.

На час складання самооцінювання, випадків ситуацій з порушенням

академічної доброчесності за ОП «Музичне мистецтво», а також скарг і звернень з боку учасників освітнього процесу не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? *коротке поле*

Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників регламентується «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (ухвалене рішенням Вченої ради СумДПУ імені А.С.Макаренка 29.10.2018 р., протокол № 3, введене в дію наказом № 430 від 29.10.2018 р.)

Вимоги до кваліфікації та роботи працівників визначені посадовими інструкціями працівників.

Процедура визначення компетентності науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, порядок звітування та підвищення кваліфікації регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про рейтингову систему Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (ухвалене рішенням Вченої ради СумДПУ імені А.С.Макаренка 26.11.2018 р., протокол № 4, введене в дію наказом № 497 від 26.11.2018 р.), що розміщені на офіційному сайті університету.

Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента завідувач кафедри, за погодженням з директором ННІ може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників ННІ.

Кандидатури претендентів на заміщення посад професора, доцента, старшого викладача, викладача, асистента обговорюють на засіданні кафедри у складі науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників кафедри в присутності претендентів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу *коротке поле*

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво». Здобувачі вищої освіти мають змогу проходити переддипломну практику у закладах вищої освіти, які є потенційними роботодавцями для випускників.

Зазвичай, роботодавці та їх представники зацікавлені брати участь в організації та реалізації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво», оскільки мають можливість таким чином певною мірою впливати на спрямованість підготовки випускників для заміщення вакантних посад у відповідних закладах. Щорічно проводяться наукові конференції та круглі столи за участю роботодавців. Активність потенційних роботодавців зумовлена необхідністю пошуку серед здобувачів вищої освіти нових професійних кадрів.

Роботодавці безпосередньо залучаються до реалізації освітнього процесу за ОП через раду роботодавців, що регламентується «Положенням про раду роботодавців Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка 26.09.2016 р., протокол № 3 і введено в дію наказом ректора № 363 від 26.09.2016 р. : https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_radu_robotodavciv_sumdpu_imeni_as_makarenka_5dc93.pdf

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців *коротке поле*

Професіонали-практики, експерти, роботодавці та їх представники залучаються до викладання та організації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Для здобувачів вищої освіти відповідно до змісту ОПП фахівці проводять лекції, практичні заняття з різних навчальних дисциплін музичних спеціалізацій, а також відкриті лекції. Так провідні артисти Сумського академічного театру драми та музичної комедії імені М.С. Щепкіна, КУ «Сумська обласна філармонія» працюють за сумісництвом у Навчально-науковому інституті культури і мистецтв і окрім занять відповідно до програм навчальних дисциплін, проводять майстер класи, «круглі столи» тощо.

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв спільно з закладами культури і мистецтв міста Суми організовує спільні заходи (наукові, науково-практичні конференції, концертні програми, творчі зустрічі тощо) і процесі реалізації яких студенти магістратури безпосередньо знайомляться з практичним досвідом з музичного мистецтва безпосередньо від роботодавців, артистів театру та філармонії тощо. Здобувачі вищої освіти мають можливість безпосередньо взаємодіяти з професіоналами-практиками під час навчання у процесі проходження переддипломної практики, що дозволяє їм набути важливого професійного досвіду та поглибити набуті фахові компетентності та результати навчання.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння *коротке поле*

Відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників» (ухвалене рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка 26.03.2012 р., протокол № 9, введений в дію наказом № 111 від 26.03.2012 р.) в університеті функціонує система підвищення кваліфікації викладачів через організацію відповідних курсів.

Курси підвищення кваліфікації які існують в університеті:

1. Культура наукової української мови;
2. Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес;

3. Англійська мова.

Відповідно до «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у Сум ДПУ імені А.С. Макаренка (ухвалений рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка 30.09.2019 р., протокол № 2, введений в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.) науково-педагогічні працівники мають регулярно підвищувати свою кваліфікацію.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 21.08. 2019 р. №800 в СумДПУ імені А.С. Макаренка розробляється Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Спрямованість програм підвищення кваліфікації сприяє всебічному професійному розвитку викладачів.

Підвищити кваліфікацію викладачі можуть також на базі інших навчальних закладів, науково-дослідних установ, організацій, зокрема, за кордоном. Сертифікати володіння англійською мовою на рівні В 2 протягом 2018-19 н.р. отримали два науково-педагогічних працівники, які викладають за ОП.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності
коротке поле

Відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сум ДПУ імені А.С. Макаренка» (ухвалений рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка 29.10.2018 р., протокол № 3, введений в дію наказом № 430 від 29.10.2018 р.) (розділ 3) визначено вимоги до претендентів на науково-педагогічні посади, що забезпечує стимулювання для фахового зростання, якщо він зацікавлений у кар'єрному зростанні. Відповідно до «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у Сум ДПУ імені А.С. Макаренка (ухвалений рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка 30.09.2019 р., протокол № 2, введений в дію наказом № 420 від 30.09.2019 р.) (п.1.2) педагогічні та науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію. Відповідно до «Положення про атестацію педагогічних працівників Сум ДПУ імені А.С. Макаренка» (ухвалене рішенням Вченої ради Сум ДПУ імені А.С. Макаренка 27.04.2015 р., протокол № 1, введене в дію наказом № 115 від 27.04.2015 р.) (Розділ 1) метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи. Також функціонує система заохочення за досягнення у фаховій сфері відповідно до рейтингів науково-педагогічних працівників, що є основою для їх стимулювання (преміювання). Порядок преміювання визначається також колективним договором.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та

програмних результатів навчання? *коротке поле*

Фінансування навчального процесу в Сум ДПУ імені А.С. Макаренка здійснюється за рахунок коштів державного бюджету і позабюджетних надходжень. В ЗВО постійно приділяється увага зміцненню матеріальної бази навчального процесу, забезпеченню кафедр сучасним обладнанням, приладами, комп'ютерною технікою, розширенню мережі комп'ютерних класів.

Для забезпечення освітнього процесу за ОП «Музичне мистецтво» у Сум ДПУ імені А.С. Макаренка на другому (магістерському) рівні вищої освіти є всі необхідні матеріально-технічні ресурси.

Навчальна площа приміщень ННІ культури і мистецтв становить близько 600 кв. метрів. Лекційні заняття проводяться у 5 аудиторіях індивідуальні і практичні – у 18 аудиторіях, 8 аудиторій обладнані мультимедійними проекторами. Актова зала площею близько 680 кв. метрів обладнана стаціонарним мультимедійним та музично – технічним комплексами. Аудиторний фонд, у якому здійснюється освітній процес за ОП, має необхідне навчально-методичне забезпечення, музичні інструменти, засоби наочності, технічне і технологічне обладнання.

Соціальні умови для студентів і викладачів забезпечуються наявністю мережі закладів громадського харчування, відповідних спортивних споруд, трьох гуртожитків на 1448 місць (близько 6,5 кв. метрів на одного студента).

Усі навчальні дисципліни за ОП «Музичне мистецтво» забезпечені навчальною літературою, методичними матеріалами для проведення практичних, семінарських та інших видів занять. Навчальний процес за ОП методично забезпечений повною мірою.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? *коротке поле*

Освітнє середовище, створене в Сум ДПУ імені А.С. Макаренка, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, зокрема за ОП «Музичне мистецтво». Основні права та обов'язки здобувачів вищої освіти, викладено у Статуті Сум ДПУ імені А.С. Макаренка (затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України № 177 від 26.02.2016 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf

З метою виявлення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти організацією студентського самоврядування проводиться їх опитування. Запити від студентства розглядаються також Вченою радою ННІ культури і мистецтв.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Сум ДПУ імені А.С. Макаренка імені А.С. Макаренка (ухвалене рішенням Вченої ради від 27.05.2019 р., протокол № 10, введене в дію наказом № 280 27.05.2019 р.) (п. 9.1.) задля задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти в освітньому середовищі ЗВО створено культурно-мистецький центр, який є осередком розвитку художнього творчого потенціалу студента, формує креативні уміння, організовує і реалізує всі напрями дозвілєвої діяльності студентів.

В ЗВО діє Народний театр-студія естрадного вокалу «Екстрім» за участі здобувачів вищої освіти усіх структурних підрозділів ЗВО. Організацією студентського самоврядування та позанавчальним відділом ЗВО організовується змістовне дозвілля, яке передбачає відвідування музеїв, театрів, філармонії, виставок, проведення тематичних вечорів тощо.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) *коротке поле*

Правилами внутрішнього розпорядку Сум ДПУ імені А.С. Макаренка регламентується забезпечення безпечних умов навчання і праці для всіх учасників освітнього процесу. У структурі ЗВО є відділ охорони праці: https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_viddil_ohoroni_praci_c8088.pdf який організує і контролює забезпечення безпечності освітнього середовища.

Усі науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти проходять інструктажі з охорони праці і протипожежної безпеки.

Аудиторний фонд в повній мірі відповідає існуючим будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, існуючим нормам з охорони праці.

В ЗВО діє психологічна служба як структурний компонент, що створює соціально-психологічні умови для розвитку особистості здобувачів вищої освіти. Провідним завданням діяльності психологічної служби університету є збереження психологічного здоров'я студентів через систему інформаційної, психодіагностичної, консультативної, розвивальної, діагностичної, прогностичної, профілактичної та корекційної роботи. Психологічна служба університету забезпечує охорону психічного здоров'я і надання психологічної допомоги шляхом своєчасного і систематичного вивчення психофізичного розвитку, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для саморозвитку та самовиховання, виконанню освітніх і виховних завдань закладу вищої освіти.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? *довге поле*

Комунікація зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за ОП «Музичне мистецтво», з питань різних видів підтримки відбувається безпосередньо через органи студентського самоврядування та участь студентів у роботі Вченої ради ННІ культури і мистецтв, що дозволяє оперативно надавати необхідну підтримку через доступні диференційовані засоби та форми.

Механізми освітньої підтримки здобувачів вищої освіти забезпечуються відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і передбачають здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, педагогічних

працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті, інформаційних стендах тощо.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» для організаційної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті створено необхідні ресурси для організації освітнього процесу. Для гарантування якості освіти у закладі здійснюються усі необхідні заходи.

З метою інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти, підвищення ефективності управління навчально-виховним процесом в університеті впроваджена інформаційна система, яка гарантує публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, оприлюднені на веб-сайті університету, який підтримує окремий підрозділ: <https://sspu.edu.ua/sektor-rozrobky-ta-pitrymky-vebsaitu>. Вагомою складовою організаційної та інформаційної підтримки є діяльність відділу працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг: <https://sspu.edu.ua/viddil-pratsevlashtuvannia-profesiino-tekhnichnoi-ostvity-ta-dodatkovykh-platnykh-posluh>

Також (згідно з Законом України «Про вищу освіту») для забезпечення інформаційних механізмів підтримки здобувачів вищої освіти в університеті створено інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти, що здійснюється через діяльність бібліотеки, яка використовує автоматизовану інформаційно-бібліотечну систему: <http://library.sspu.sumy.ua/>.

Важливою складовою підтримки студентів є психологічна служба: <https://sspu.edu.ua/psykholohichna-sluzhba>

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були) *коротке поле*

В Сум ДПУ імені А.С. Макаренка відсутні перешкоди для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, зокрема умови доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Центральний корпус, навчальний корпус №4 (у якому розташовано ННІ культури і мистецтв), їдальня облаштовані пандусами.

Для забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами в університеті створено загальноуніверситетський навчально-методичний інклюзивний центр, який проводить консультації для науково-педагогічних працівників з питань кваліфікованого планування, організації та моніторингу навчально-реабілітаційної роботи зі студентами з особливими освітніми потребами. Для таких студентів розробляється індивідуальна навчально-реабілітаційна програм, яка передбачає використання комплексу оптимальних форм, методів і засобів навчання. Крім цього організуються і проводяться індивідуальні, корекційно-реабілітаційні заходи, спрямовані на поетапну адаптацію осіб з особливими освітніми потребами до навчального процесу. З метою виховання в студентської молоді толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами і процесу їхньої інтеграції в освітнє середовище систематично проводяться виховні заходи відповідної спрямованості.

Досвіду здобуття вищої освіти за Освітньо-професійною програмою

«Музичне мистецтво» особами з особливими освітніми потребами не було.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП? *довге поле*

Важливим у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка є протидія домаганням, дискримінації та корупції у будь-яких формах та проявах, що передбачає неухильне дотримання Законів України «Про запобігання корупції» та «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» Нормативно-правове забезпечення Сум ДПУ імені А.С. Макаренка з питань попередження та врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією, складає, передусім, Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (ухвалений рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введений в дію наказом ректора № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf. Відповідно до п. 2.1.1 Кодексу педагогічні та науково-педагогічні працівники мають дотримуватися норм Конституції, вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету. П.2.1.1 Кодексу визначає зміст дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. Згідно з Розділом 4 Кодексу для моніторингу дотримання членами університетської громади норм Кодексу наказом ректора Університету утворюється Комісія з питань етики та академічної доброчесності.

Також процедури врегулювання конфліктних ситуацій визначені у Положенні про розгляд скарг та звернень громадян у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (ухвалене рішенням Вченої ради від 30.09.2019 р., протокол № 2, введене в дію наказом ректора № 420 від 30.09.2019 р.): https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf Розділ 2 Положення регламентує процедурні аспекти розгляду звернень як наслідку конфліктних ситуацій.

У разі виникнення інших конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу до їх вирішення долучаються представники психологічної служби університету.

У процесі реалізації освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» конфліктних ситуацій не виникало, скарг та звернень громадян не надходило.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (розділ 2)

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf , Положенням про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_f7d9e.pdf

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані? *довге поле*

Перегляд освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» з метою вдосконалення навчального процесу та підвищення якості підготовки фахівця здійснюється щорічно завідувачами та колективами науково-педагогічних працівників кафедр із залученням здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів з урахуванням таких основних чинників: 1) зміни до державних і галузевих вимог з підготовки фахівців; 2) виявлення нових можливостей для забезпечення професійної підготовки магістрів за спеціальністю «Музичне мистецтво»; 3) урахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів; 4) аналіз результатів моніторингу якості освіти. Перегляд освітньо-професійної програми може бути здійснено позачергово за умови надходження від стейкхолдерів рекомендацій та побажань, які потребують негайного врахування, однак таких запитів стосовно освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» за якою наразі здійснюється підготовка магістрів, не надходило.

За результатами останнього перегляду з урахуванням наведених вище чинників до освітньої програми підготовки магістрів вищої освіти за спеціальністю «Музичне мистецтво» було внесено такі зміни: 1) навчальна дисципліна «Ансамблеве виконавство» (ОК 9) з циклу вибірових була перенесена до циклу обов'язкових навчальних дисциплін професійної підготовки; 2) у зміст програми підсумкової атестації (ПА 2) навчальна дисципліна «Ансамблеве виконавство» (за спеціалізаціями) внесена як складова комплексного фахового іспиту; 3) удосконалено зміст переддипломної практики з метою підвищення результативності практичної підготовки магістрів, їх професійної компетентності у виконавській, викладацькій та науково-пошуковій діяльності.

Зміни та доповнення до освітньої програми за результатами її перегляду внесено в установленому порядку з наступним затвердженням оновленої освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти на підставі рішення Вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за погодженням з науково-

методичною радою, проректором з навчально-наукової роботи та затверджено ректором.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП *коротке поле*

Періодичний перегляд ОП та інші процедури забезпечення її якості проводяться щорічно із залученням здобувачів вищої освіти, які безпосередньо та через органи організації студентського самоврядування залучені до означених процесів як партнери. В ЗВО щорічно проводиться анкетування, яке дозволяє студентам та випускникам висловлювати побажання та пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу у ЗВО. Анкетування та аналіз результатів відбувається з урахуванням методичних рекомендації до проведення анкетування з питань оцінювання якості освітнього процесу https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/metod_rekomend_do_provedennya_anket_z_pitan_osinyuvannya_osv_proc_c391e.pdf Анкетування здійснюється організацією студентського самоврядування, його результати розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті університету.

Відповідно до Закону України про Вищу освіту до складу Вченої ради ННІ культури і мистецтв входять 10 % виборних представників з числа студентів, що дозволяє здобувачам освіти безпосередньо висувати пропозиції з питань оцінки змісту ОП та процедур забезпечення її якості. За результатами отриманого зворотного зв'язку приймається рішення про оновлення ОП. Розгляд питань щодо якості підготовки фахівця на засіданнях вченої ради ННІ культур і мистецтв показав схвальне ставлення студентів до змісту та форм реалізації освітньої програми, принципову позицію студентів у питаннях дотримання нормативної кількості аудиторних годин під час планування навчальної роботи.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП *коротке поле*

Організація студентського самоврядування Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка діє на підставі Положення про студентське самоврядування в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка <https://sspu.edu.ua/media/attachments/2019/10/11/stud-samovriaduvannia.pdf>

Організація студентського самоврядування Навчально-наукового інституту культури і мистецтв, а також студенти-члени Вченої ради інституту представляють інтереси студентської громади: беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, культурно-просвітницької діяльності. Участь у анкетуваннях, яке проводить організація студентського самоврядування Навчально-наукового інституту культури і мистецтв дозволяє студентам узагальнювати зауваження і пропозиції щодо організації навчального процесу, звертатися до адміністрації інституту та університету щодо внесення змін у зміст навчальних планів і програм та корегування форм організації навчання. Анкетування проводиться незалежно від

адміністрації та професорсько – викладацького складу, що забезпечує об'єктивність отриманих результатів та прозорість процедури. Пропозиції студентського самоврядування беруться до уваги під час перегляду освітньої програми «Музичне мистецтво» у частині удосконалення фахових компетенцій та результатів навчання, а також удосконалення змісту навчальних дисциплін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості *коротке поле*

Співпраця з роботодавцями здійснюється у відповідності до Положення про раду роботодавців Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_radu_robotodavciv_sumdpu_imeni_as_makarenka_5dc93.pdf

З метою забезпечення якості освітньої програми колективи кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства, а також кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання систематично співпрацюють із закладами мистецької освіти міста та області, КУ «Сумська обласна філармонія», Сумським академічним театром драми та музичної комедії імені М. С. Щепкіна та іншими стейкхолдерами. Роботодавці беруть участь у вдосконаленні освітньої програми, процедурах забезпечення її якості, зокрема, через надання баз практики, шляхом обговорення відповідних питань на науково-практичних конференціях, семінарах, зустрічах з колективами кафедр для визначення шляхів підвищення рівня професійної компетентності здобувачів вищої освіти. За результатами співпраці з роботодавцями навчальна дисципліна «Ансамблеве виконавство» з циклу вибіркових була перенесена до циклу обов'язкових навчальних дисциплін професійної підготовки; було враховано пропозиції щодо покращення практичної підготовки студентів шляхом їх систематичної участі у концертах, творчих акціях та культурно-просвітницькій діяльності не тільки у період переддипломної практики, але й у межах навчальних дисциплін на базі організацій-партнерів.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП *коротке поле*

Збирання, врахування та поширення серед студентів інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників освітньої програми проводиться завідувачем та науково-педагогічними колективами кафедр постійно через: 1) підтримку зв'язків випускників з університетом, факультетом, викладачами та кураторами; 2) запрошення випускників різних років, які працюють у закладах культури та мистецької освіти, для участі у спільних культурно-просвітницьких та концертних заходах; 3) запрошення випускників на щорічні науково-практичні конференції, де випускники освітньої програми презентують власний виконавський та педагогічний досвід; 4) встановлення партнерських зв'язків з організаціями, де працюють випускники, у тому числі використання цих організацій як баз виробничої практики для студентів. Також випускники підтримують зв'язки з організацію студентського

самоврядування Навчально-наукового інституту культури і мистецтв, беруть участь у анкетуванні випускників, що забезпечує отримання конкретної інформації щодо їх працевлаштування та кар'єрного шляху, а також їх враження від процес професійної підготовки за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти. За результатами зворотного зв'язку з випускниками було оновлено та диференційовано за спеціалізаціями зміст навчальної дисципліни вільного вибору студентів «Сценічно-виконавська майстерність» (ВК 2).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? *довге поле*

У результаті внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності було виявлено такі недоліки освітньої програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти:

1) неповна відповідність навчальної дисципліни «Філософія науки» (ОК 1) циклу загальної підготовки у навчальному плані підготовки магістра галузі знань 02 «Культура і мистецтво»; актуальність введення у навчальний план дисципліни «Філософія культури» з метою формування філософського розуміння сучасних соціокультурних процесів для успішного здійснення культурно-просвітницької діяльності випускниками освітньої програми «Музичне мистецтво»;

2) часткова спорідненість змісту навчальних дисциплін «Концертмейстерський клас» та «Мистецтво фортепіанного акомпанементу» (спеціалізація «Фортепіано»); «Історія оперного мистецтва» та «Історія оперного вокального виконавства» (спеціалізація «Академічний спів»), що потребує корегування в частині поглиблення їх диференціації або об'єднання названих пар вибіркового освітніх компонентів в один;

2) неповна диференціація змісту переддипломної практики відповідно до обраної спеціалізації та відповідно до сучасних вимог до викладача ЗВО.

Здійснено диференціацію змісту переддипломної практики відповідно до обраної спеціалізації. Порушено клопотання про внесення змін до навчального плану підготовки магістра за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» на 2020-2021 навчальний рік: планується у блоці загальної підготовки «Філософію науки» (ОК 1) замінити на «Філософію культури»; у переліку дисциплін вільного вибору студента «Мистецтво фортепіанного акомпанементу» замінити на «Камерний ансамбль», «Історію оперного вокального виконавства» на «Історію вокального виконавства». Також фахівцями з практики здійснюється перегляд програм практик у частині реалізації двох складових проходження практичної підготовки: концертно-виконавської та асистентської (педагогічної); Професорсько-викладацький склад здійснює модернізацію змісту освітніх компонентів (зокрема, у частині запровадження елементів дистанційної освіти та інтерактивних методів навчання для обов'язкових освітніх компонентів, таких як «Методологія наукових досліджень», «Філософія музики», «Музичні інформаційні технології»).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП? *довге поле*

Освітня програма другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво «Музичне мистецтво» акредитується вперше. Зауваження та пропозиції, надані під час акредитацій освітньої програми «Музичне мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, були обговорені на засіданнях кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання та кафедри хореографії і музично-інструментального виконавства. З урахуванням висловлених експертною комісією зауважень було акцентовано увагу на покращення навчально-методичного забезпечення дисциплін, активізацію роботи викладачів кафедри з підготовки навчальних посібників, постійне оновлення бібліотечного фонду сучасними підручниками та посібниками з музичного мистецтва, зокрема електронними та періодичними виданнями.

На сьогоднішній день покращено вільний доступ до навчально-методичних і наукових матеріалів. Важливою частиною електронної колекції Наукової бібліотеки є університетський репозитарій. За рік функціонування до репозитарію занесено більше 2500 документів. Він зареєстрований та індексується в наукометричних базах ROAR, ROARMAP, OpenDOAR, Google Scholar та українському гарвастері репозитаріїв. Регулярно здійснюється поповнення бібліотечного фонду сучасними нотними, навчальними та науковими виданнями.

Активізовано роботу щодо навчально-методичного забезпечення дисциплін. За період з 2014 року викладачами кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання, кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства було опубліковано: колективну монографію, 10 навчально-методичних посібників, 1 методичні рекомендації, розроблено навчально-методичні комплекси для всіх навчальних дисциплін кафедр.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП? *коротке поле*

Усі учасники академічної спільноти, зокрема, Вчена рада Навчально-наукового інституту культури і мистецтв; директор НН інституту культури і мистецтв та його заступники; завідувачі та науково-педагогічні працівники кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання та кафедри хореографії і музично-інструментального виконавства, студентське самоврядування, здобувачі освіти змістовно залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. З урахуванням результатів опитування здобувачів освіти, результатів ректорських контрольних перевірок, пропозицій стейкхолдерів, результатів внутрішнього аудиту якості освіти колективи кафедр разом з науково-методичною комісією ННІКіМ працюють над удосконаленням якості освітньої програми, внесенням змін до її компонентів, удосконаленням навчально-методичного забезпечення дисциплін та звітують про проведену

роботу на засіданнях Вченої ради навчально-наукового інституту культури і мистецтв.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти *коротке поле*

Відповідно до Статуту https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf, а також Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_f7d9e.pdf до здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти залучені такі структурні підрозділи з відповідними повноваженнями: Вчена рада університету, науково-методична рада університету, навчальний відділ університету, вчена рада та навчально-методична комісія навчально-наукового інституту культури і мистецтв, директорат ННІКіМ, профільні кафедри, студентське самоврядування університету та інституту.

Ректор СумДПУ імені А.С. Макаренка, Вчена ради університету та Вчена рада ННІКіМ, науково-методична рада університету та науково-методична комісія інституту, директор інституту культури і мистецтв, завідувач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання, завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства погоджують та затверджують рішення щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Колектив науково-педагогічних працівників кафедр реалізує прийняті рішення, працюючи над підвищенням якості освіти, удосконаленням освітньої програми, її компонентів. Взаємодія структурних підрозділів у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує оптимальну реалізацію освітньої програми.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їхня доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються затвердженими в установленому порядку документами, а саме:

Статут Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (Наказ МОН № 177 від 26.02.2019 р)

Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (Наказ № 280 від 27.05.2019 р.)

Положення про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка (Наказ № 35 від 24.02.2015 р.)

Положення про самостійну роботу студентів у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (Наказ № 80 від 23.02.2016 р.)

Положення про порядок проведення службового розслідування (перевірки) Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (Наказ № 238 від 14.06.2016 р.)

Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (Наказ № 420 від 30.09.2019 р.)

Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (Наказ № 430 від 30.09.2019 р.)

Документи, якими регулюються права і обов'язки учасників освітнього процесу розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету і містять визначений перелік прав та обов'язків учасників освітнього процесу.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів)

Адреса веб-сторінки

https://sspu.sumy.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=399&Itemid=799 (старий сайт)

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://sspu.edu.ua/perelik-komponentiv-opp-muzychne-mystetstvo>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП? *довге поле*

ОПП є збалансованою і дозволяє забезпечити необхідний рівень підготовки за спеціальністю 025 Музичне мистецтво на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

ОПП «Музичне мистецтво» має такі суттєві сильні сторони:

- реалізація у частині другого (магістерського рівня) вищої освіти зі спеціальності 025 Музичне мистецтво у Сумській області (яка забезпечується також ОПП «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та третього (освітньо-наукового) рівня, відповідно 6, 7, 8 рівнів Навціональної рамки кваліфікацій;
- висококваліфікований професорсько-викладацький склад, який забезпечує підготовку магістрів за ОПП (у складі групи забезпечення 2 доктори наук, професори, 5 кандидатів наук, доцентів, один з яких має сертифікат про володіння іноземною мовою на рівні B2);
- поєднання навчальної та дослідницької роботи шляхом залучення магістрантів до участі у студентських наукових гуртках та гуртках, участі у Міжнародних наукових конференціях, яку організовують кафедри ННІ культури і мистецтв;
- забезпечення практичної спрямованості змісту і методів на оволодіння результатами навчання, безпосередньо пов'язаних з практичною професійною

діяльністю за фахом, зокрема, у процесі проходження переддипломної практики;

- реалізація у частині добору репертуару, виборі освітніх компонентів, викладачів з фаху індивідуальної освітньої траєкторії студентів магістратури;
- забезпечення відповідного рівня матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- кваліфікація фахівця та міст його компетентностей, що відповідає запитам усіх стейкхолдерів та забезпечує конкурентоспроможність випускників на ринку праці

Слабкими сторонами ОПП «Музичне мистецтво» є:

- неузгодженість змісту ОПП «Музичне мистецтво» зі стандартом ВО зі спеціальності 025 Музичне мистецтво за другим (магістерським) рівнем ВО, оскільки стандарт не введено в дію;
- поєднання у змісті однієї ОП за спеціальністю 025 Музичне мистецтво декількох спеціалізацій;
- недостатня нормативна та процесуальна забезпеченість участі зовнішніх стейкхолдерів у забезпеченні якості вищої освіти на рівні ЗВО;
- неохопленість підготовки за спеціальністю 025 Музичне мистецтво формами дуальної освіти;
- неповне охоплення обов'язкових дисциплін ОПП елементами дистанційного навчання та інтерактивними методами навчання в процесі викладання за ОПП;
- недостатність різних форм стимулювання у ЗВО професорсько-викладацького складу за результатами моніторингу різних видів його діяльності (зокрема, у частині рейтингової системи);
- необхідність удосконалення вибіркової складової та можливості вибору індивідуальної траєкторії навчання студента, пов'язані з особливостями організації освітнього процесу в університеті (відсутність можливості вільного вибору ОК поза межами ОПП).

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? *довге поле*

Перспективами з розвитку й удосконалення освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти вважаємо:

- поглиблення співпраці в підготовці фахівців з іноземними закладами вищої освіти, зокрема, у частині оновлення освітньої програми для забезпечення реалізації більшої кількості форм академічної мобільності студентів;
- використання силабусу як форми викладу змісту освітніх компонентів відповідно до освітньо-професійної програми;
- адаптація переліку освітніх компонентів відповідно до потреб стейкхолдерів (зокрема, у частині реалізації двох складових проходження практичної підготовки: концертно-виконавської та асистентської (педагогічної) замість переддипломної;
- модернізація змісту освітніх компонентів (зокрема, у частині запровадження

елементів дистанційної освіти та інтерактивних методів навчання для обов'язкових освітніх компонентів, таких як «Методологія наукових досліджень», «Філософія музики», «Музичні інформаційні технології»);

- подальше посилення науково-педагогічного рівня професорсько-викладацького складу, який забезпечує підготовку за спеціальністю 025 Музичне мистецтво;
- поглиблення зв'язків з випускниками, статистичної обробки їх побажань як стейкхолдерів.

Для реалізації перерахованих перспектив розвитку планується здійснення таких заходів:

- укладання угод про співпрацю з навчальними закладами ближнього і далекого зарубіжжя (зокрема, за КНР);
- розробка та затвердження типової для університету форми силабусу як основного етапу перед розробкою силабусів до освітніх компонентів відповідно до освітньо-професійної програми;
- оновлення змісту положення про проведення практик в університеті як основного етапу перед розробкою силабусів до концертно-виконавської та асистентської (педагогічної) практик магістрантів;
- перегляд змісту обов'язкових освітніх компонентів із можливістю вивчення окремих розділів за дистанційною формою; розширення застосування інтерактивних методів навчання в процесі викладання з наступним затвердженням нових силабусів цих освітніх компонентів;
- вступ науково-педагогічних працівників до аспірантури та докторантури; розробка та затвердження в університеті положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- розробка відділом працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг форми для анкетування випускників з наступним її розміщенням на офіційному сайті університету.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО надасть за запитом експертної групи будь-які документи або додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на оприлюднення цього звіту про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Керівник ЗВО

Гарант освітньої програми

